

De gemeente van de toekomst

De *Strategische Toekomstagenda 2030* en de Nederlandse vertaling van *Reflecties over de nieuw-apostolische gemeente van de toekomst*.

Nieuw-Apostolische Kerk
Nederland

Lieve broeders en zusters,

De kerk is altijd onderweg. Zij leeft vanuit het evangelie van Jezus Christus en staat tegelijk midden in een veranderende samenleving. Dat vraagt om geestelijke helderheid, vertrouwen en de bereidheid vooruit te kijken. Al enkele jaren werken wij aan toekomstbestendige gemeenten. Dit heeft vorm gekregen in de Strategische Toekomstagenda 2030.

Deze brochure bestaat uit twee samenhangende delen. Deel A beschrijft de Strategische Toekomstagenda 2030 als landelijke agenda. Deel B bevat de internationale reflecties over de nieuw-apostolische gemeente van de toekomst. Deze reflecties vormen een belangrijke basis voor de landelijke agenda.

Centraal staat de vraag hoe wij gemeente kunnen zijn: geestelijk krachtig, betrokken, herkenbaar, omgevingsgericht en uitnodigend, binnen de kaders van leer, liturgie en traditie.

De Strategische Toekomstagenda is geen vast stappenplan, maar een hulpmiddel om richting te geven, keuzes te maken en lokaal verantwoordelijkheid te nemen. Gemeenten verschillen in omvang, samenstelling, context en mogelijkheden. Daarom is er ruimte voor maatwerk, zonder het wezenlijke uit het oog te verliezen: woord, sacramenten en zorg voor elkaar.

Maatschappelijke ontwikkelingen, veranderende betrokkenheid bij kerk en geloof en nieuwe verwachtingen raken ook onze gemeenten. Deze brochure is bedoeld als inspiratie en handreiking om gemeenten toekomstbestendiger te maken. Ik hoop dat deze brochure helpt om met vertrouwen te bouwen aan gemeenten waarin het wezen van Jezus Christus zichtbaar wordt en mensen worden versterkt in geloof, hoop en liefde, op weg naar Zijn wederkomst.

Het evangelie van Jezus Christus, de blijde boodschap, is te mooi om voor onszelf te houden. Laten wij ons samen inzetten om deze boodschap zichtbaar te maken.

Met hartelijke groeten, mede namens de districtsapostel en opzieners,

Reinier van Markus
apostel

Ik droom van een gemeente

*Ik droom van een gemeente,
waarin het evangelie zo verkondigd wordt,
dat het mensen helpt om te leven,
waarin de mensen zo enthousiast worden door de boodschap van
Jezus,
dat zij anderen erover vertellen,
waarin mensen het evangelie geloven,
omdat zij antwoord vinden op hun zoeken en hun vragen.*

*Ik droom van een gemeente,
waarin iedereen met iedereen spreekt,
waarin conflicten worden opgelost,
waarin moedelozen een open oor vinden,
waarin verdrietigen getroost worden en
eenzamen vreugde vinden,
waarin er niemand is die niet begrepen wordt,
waarin eenieder zich verheugt erbij te horen.*

*Ik geloof in deze droom.
Hij helpt mij me in te zetten in een gemeente,
opdat zij levendig wordt,
en waarin de Geest van Jezus leeft!*

Inhoud

Deel A

Strategische Toekomstagenda 2030

De landelijke agenda van de Nieuw-Apostolische Kerk in Nederland

1. De Strategische Toekomstagenda
2. De zeven agendapunten uitgelegd
3. Rollen en verantwoordelijkheden

Deel B

Reflecties over de nieuw-apostolische gemeente van de toekomst

De internationale bezinning op de gemeente van de toekomst

1. Wezen en opdracht van de christelijke gemeente in geestelijke zin
2. Maatschappelijke trends en hun invloed op persoonlijke religiositeit
3. Waar we vandaan komen en waar we staan
4. Over de ontwikkeling van de nieuw-apostolische gemeenten
5. Kerntaak en impulsen voor het stichten, onderhouden en behouden van gemeenten

1. De Strategische Toekomstagenda

De Strategische Toekomstagenda 2030 is de gezamenlijke koers van de Nieuw-Apostolische Kerk in Nederland voor de komende jaren. Deze agenda staat niet op zichzelf. Zij bouwt voort op de toekomstbeweging die al vanaf 2019 binnen onze kerk vorm kreeg, met bijeenkomsten, gesprekken en brainstormsessies over de toekomst van onze gemeenten. De Strategische Toekomstagenda is daarvan een concrete uitwerking en sluit aan bij de internationale *Reflecties over de nieuw-apostolische gemeente van de toekomst*, die in Deel B van deze brochure zijn opgenomen.

De agenda is eind 2024 gelanceerd en bedoeld om samen verder te bouwen aan een kerk die ook in de toekomst geestelijk sterk, betrokken en herkenbaar blijft. Zij nodigt gemeenten uit om na te denken over hun eigen situatie en om stap voor stap vorm te geven aan wat lokaal nodig en mogelijk is.

De Strategische Toekomstagenda is geen vast draaiboek en ook geen plan dat van bovenaf aan gemeenten wordt opgelegd. Het is een ondersteunend kader dat gemeenten helpt om, vanuit hun eigen situatie en kracht, goede keuzes te maken voor de toekomst. Daarbij blijft het wezen van de gemeente centraal staan: verkondiging van het woord, sacramenten en zorg voor elkaar.

Waarom is deze agenda opgesteld? Omdat de samenleving verandert, net als de manier waarop mensen betrokken zijn bij kerk en geloof. De kerk wil daarom niet afwachten, maar bewust zoeken naar manieren om ook in de toekomst dichtbij mensen te blijven en haar opdracht met vertrouwen te vervullen. De Strategische Toekomstagenda helpt om die beweging samen te maken, met ruimte voor luisteren, leren en groeien.

De Strategische Toekomstagenda richt zich op zeven belangrijke thema's:

1. capaciteiten (ambten/opdrachten) op flexibele wijze versterken
2. communicatie (binnen/buiten gemeente) versterken
3. zelf/samenredzaamheid van gemeenten versterken
4. kerk meer in de samenleving positioneren
5. kerk verjongen
6. kerkdiensten verrijken/opwaarderen
7. kerkgebouw als omgeving eigentijds/multi-functioneel maken

De kern van de Strategische Toekomstagenda is dat niet alles overal hetzelfde hoeft te zijn. Iedere gemeente heeft een eigen samenstelling, context en mogelijkheden. Daarom gaat het niet om één standaardoplossing, maar om een gezamenlijke weg waarin lokaal wordt gekeken wat nodig en haalbaar is. Daarbij blijft de geestelijke opdracht van de gemeente leidend, zoals ook in de reflecties in Deel B is uitgewerkt. Gemeenten, voorgangers, coördinatoren, vrijwilligers, jongeren en andere leden dragen daar samen aan bij. Zo wordt de toekomst van de kerk niet alleen besproken, maar ook samen beleefd en opgebouwd.

2. De zeven agendapunten uitgelegd

De zeven agendapunten helpen om de Strategische Toekomstagenda concreet te maken in het gemeenteleven. Gemeenten staan hierin niet allemaal op hetzelfde punt. Voor sommige gemeenten is veel al herkenbaar of werk in uitvoering. Andere gemeenten zoeken vooral aanmoediging, richting of praktische handreikingen om een volgende stap te kunnen zetten.

Daarom worden de agendapunten in dit hoofdstuk één voor één toegelicht. Niet als vast recept of verplicht programma, maar als hulpmiddel om samen te kijken wat in de eigen gemeente nodig, mogelijk en passend is. De voorbeelden laten zien hoe een agendapunt in de praktijk vorm kan krijgen, klein of groot, afhankelijk van de lokale situatie.

2.1 Capaciteiten op flexibele wijze versterken

Dit agendapunt gaat over de vraag hoe we de gaven, talenten en mogelijkheden van broeders en zusters goed kunnen inzetten. Niet alles hoeft altijd op dezelfde manier te gebeuren als vroeger. Soms is er behoefte aan meer flexibiliteit, zodat taken beter aansluiten bij iemands mogelijkheden, levensfase of beschikbare tijd.

In het verleden lag de organisatie en uitvoering van veel taken binnen de gemeente vooral bij de ambtsdragers. Dat heeft veel gebracht, maar maakt een gemeente ook kwetsbaar en legt een grote belasting op een relatief kleine groep. Tegelijk is het belangrijk dat ambtsdragers zich in het bijzonder kunnen richten op hun kernopdracht: de verkondiging van het woord en de zielzorg.

Daarom is het belangrijk om als gemeente samen verantwoordelijkheid te dragen. Niet iedereen hoeft alles te doen, maar iedereen kan wel iets bijdragen. Door taken breder te verdelen en meer mensen actief te betrekken, ontstaat er meer draagkracht, betrokkenheid en onderlinge verbondenheid. Dit sluit aan bij de internationale reflecties (Deel B), waarin wordt benadrukt dat de gemeente wordt opgebouwd door de inzet van alle gelovigen en hun gaven.

Een eerste stap kan zijn om in kaart te brengen welke talenten aanwezig zijn. Wie kan goed organiseren, wie is sterk in pastoraal contact, wie helpt graag praktisch, wie heeft gevoel voor muziek of communicatie? Daarna kunnen taken kleiner, duidelijker en beter verdeeld worden.

Voorbeelden:

- Maak een overzicht van gemeenteleden die zich met hun talenten willen inzetten.
- Werk met kleine taakgroepen in plaats van veel bij één persoon neer te leggen.
- Laat iemand tijdelijk een duidelijke opdracht oppakken, bijvoorbeeld voor een project of een bepaalde periode.
- Vraag ook jongeren en jongvolwassenen naar hun mogelijkheden en ideeën.

2.2 Communicatie versterken

Communicatie is meer dan informatie doorgeven. Het gaat erom dat mensen begrijpen wat er gebeurt, waarom het belangrijk is en hoe zij kunnen meedoen. Goede communicatie is duidelijk, warm en begrijpelijk, binnen de kerk én naar buiten toe.

Daarbij hoort het gebruik van eigentijdse middelen. Niet iedereen wordt op dezelfde manier bereikt. Door de nieuwsbrief, kerkapp, website, officiële sociale media en persoonlijk contact goed te combineren, bereiken we meer doelgroepen binnen en buiten de gemeente.

Ook landelijk is dit werk belegd. Binnen de Centrale Administratie is hiervoor een team beschikbaar. Deze ondersteunt de website, officiële sociale media, NAK-app en andere landelijke kanalen en denkt mee over posters, flyers en middelen voor activiteiten.

Denk steeds vanuit de ontvanger: wat betekent dit voor mij, waarom is het belangrijk en wat kan ik ermee doen?

Voorbeelden:

- Gebruik in mededelingen eenvoudige taal en korte zinnen.
- Vertel bij activiteiten niet alleen wat er gebeurt, maar ook waarom.
- Deel via de kerkapp, website, nieuwsbrief of andere officiële kanalen regelmatig een korte update.
- Laat verschillende generaties meedenken over toon, vorm en communicatiemiddelen.
- Zorg dat uitnodigingen vriendelijk en toegankelijk zijn voor mensen buiten de kerk.

2.3 Zelfredzaamheid en samenredzaamheid van gemeenten versterken

Niet iedere gemeente heeft dezelfde omvang, samenstelling of draagkracht. Sommige gemeenten missen de schaalgrootte om alles zelfstandig te organiseren. Ook kan het voorkomen dat een voorganger meerdere gemeenten onder zijn/haar hoede heeft. Dat vraagt om heldere afspraken, gedeelde verantwoordelijkheid en samenwerking waar dat helpend is.

Zelfredzaamheid betekent dat een gemeente kijkt wat zij zelf kan oppakken. Denk hierbij ook aan zelfzorg door de gemeente. Samenredzaamheid betekent dat gemeenten elkaar versterken, bijvoorbeeld door activiteiten, taken of ondersteuning met elkaar te delen. Zo hoeft niet alles op één plek of door dezelfde mensen te worden gedragen.

Een goede start is om klein te beginnen. Het helpt om te kiezen wat echt nodig is, wie waarvoor verantwoordelijkheid neemt en waar samenwerking met een buurgemeente of district zinvol is.

Voorbeelden:

- Kies één thema uit de Strategische Toekomstagenda om op te focussen in plaats van alles tegelijk te willen doen.
- Vorm een kleine groep die nadenkt over voortgang en volgende stappen.
- Werk samen met een buurgemeente bij activiteiten of praktische vragen.
- Plan regelmatig een moment om samen te evalueren en deel wat goed werkt, zodat andere gemeenten daarvan kunnen leren.

2.4 De kerk in de samenleving positioneren

Bij dit agendapunt gaat het om de vraag hoe de kerk zichtbaar en betekenisvol aanwezig kan zijn in de eigen omgeving. Niet alleen als gebouw of organisatie, maar als gemeenschap van mensen die betrokken is bij anderen. Daarbij gaat het niet in de eerste plaats om grootse activiteiten, maar om echte ontmoeting, aandacht en dienstbaarheid voor de omgeving. In een rusteloze wereld mag de kerk een plaats van rust, bezinning en nabijheid zijn. We willen als kerk niet op onszelf gericht zijn, maar van betekenis zijn voor mensen om ons heen.

De eerste stap is luisteren. Wat leeft er in de buurt? Waar is behoefte aan? Waar kunnen we op een eenvoudige en oprechte manier iets betekenen? Als die behoeften helder zijn, kan de gemeente met passende activiteiten daarop inspelen. Zo krijgt kerk-zijn in de samenleving concreet vorm en wordt de drempel lager voor mensen uit de omgeving om eens binnen te kijken.

Voorbeelden:

- Organiseer een open kerk met koffie en ruimte voor gesprek.
- Organiseer een kleine hulpactie voor een verzorgingshuis, buurtinitiatief of schoonmaakactie.
- Ga in gesprek met buurtbewoners of lokale organisaties.
- Organiseer een muzikale middag, herdenking of gesprekstafel rond zingeving.
- Zoek samenwerking met een organisatie of initiatief in de wijk.

2.5 De kerk verjongen

Verjongen betekent meer dan jongeren erbij betrekken. Het gaat erom dat jongere generaties zich gezien, gehoord en serieus genomen voelen. Zij zijn niet alleen de toekomst van de kerk, maar ook deel van de kerk van nu. Het gaat niet alleen om de aanwezigheid van jongeren en jongvolwassenen, maar ook het actief betrekken (door mee te denken en doen) van hen.

Dat vraagt om ruimte voor initiatief en vertrouwen. Vraag jongeren niet alleen om te helpen, maar ook om ideeën aan te dragen en uit te voeren. Laat merken dat hun inbreng ertoe doet en geef hen verantwoordelijkheid die past bij hun mogelijkheden.

De internationale reflecties in Deel B benadrukken dat een gemeente een levendige gemeenschap is waarin alle generaties en gaven samenkomen. Juist de betrokkenheid van jongeren draagt bij aan een toekomstgerichte en vitale gemeente.

Voorbeelden:

- Organiseer een gesprek met jongeren over wat hen helpt in geloof en gemeenteleven.
- Betrek jongvolwassenen bij muziek, communicatie of projectgroepen.
- Geef jongeren een concrete rol in een activiteit of gemeenteproject.
- Laat jonge leden meedenken over digitale zichtbaarheid en contact.
- Werk bewust aan ontmoeting tussen generaties.

2.6 Kerkdiensten verrijken en eigentijds maken

Kerkdiensten vormen het hart van het gemeenteleven. Daar wordt het woord verkondigd, de sacramenten beleefd en staat de ontmoeting met God en elkaar centraal. Daarom is het waardevol om te kijken hoe de beleving van de dienst kan worden versterkt.

Het gaat om goede afwisseling in woord, zang en andere bijdragen. Door mensen te betrekken bij voorbereiding en uitvoering ontstaat meer betrokkenheid en dynamiek. Zo wordt de dienst niet alleen gevolgd, maar ook daadwerkelijk ervaren.

We kijken naar de invulling en beleving van de dienst, zodat broeders en zusters zich herkennen en aangesproken voelen. De liturgie blijft geworteld in de traditie van de kerk; tegelijk kunnen taal, uitleg, muziek, ontvangst en betrokkenheid helpen om de dienst bewuster te beleven. Ook digitale middelen kunnen daarbij ondersteunend zijn, bijvoorbeeld bij uitleg, muziek of presentatie.

De internationale reflecties in Deel B benadrukken dat de eredienst een bron van kracht is voor de gemeente. Juist daarom verdient de beleving van betrokkenheid, verdieping en ontmoeting aandacht.

Voorbeelden:

- Bespreek met een kleine groep hoe kerkdiensten worden beleefd.
- Besteed extra aandacht aan ontvangst en gastvrijheid.
- Betrek broeders en zusters, zeker de jongere generaties, bij de voorbereiding van de dienst.
- Geef muziek en samenzang een verzorgde en bewuste plaats.
- Denk na over momenten van stilte, gebed en betrokkenheid die de dienst verdiepen.

2.7 Kerkgebouw en omgeving eigentijdser en multifunctioneler maken

Ons kerkgebouw is een belangrijke plek voor eredienst, ontmoeting en geloofsbeleving. Tegelijk kan het gebouw ook betekenis hebben voor de omgeving. Niet alleen door verhuur, maar vooral als verzorgde, toegankelijke en gastvrije plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten.

Daarmee raakt dit agendapunt ook aan de kerk in de samenleving. Een kerkgebouw kan, waar dat passend en mogelijk is, een ontmoetingsplek zijn in en voor de wijk. Denk aan kleinschalige bijeenkomsten, muziek, gesprek, stilte, hulpinitiatieven of samenwerking met lokale organisaties.

Daarvoor is een frisse blik op gebouw, ruimtes en terrein nodig. Welke ruimtes worden weinig gebruikt? Wat is praktisch haalbaar? En wat past bij de identiteit van onze kerk en de mogelijkheden van de gemeente? Wanneer het gaat om medegebruik of verhuur van ruimtes aan externe partijen, loopt dit via de Centrale Administratie (CA).

Voorbeelden:

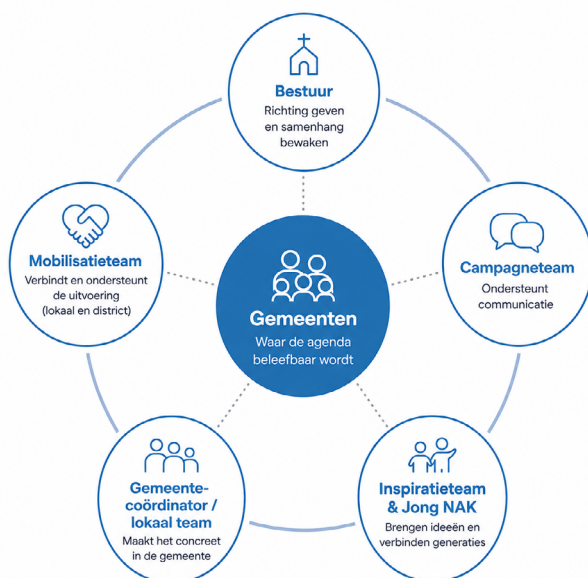
- Kijk of ruimtes gebruikt kunnen worden voor vergaderingen, lezingen, muzieklessen of kleinschalige bijeenkomsten.
- Onderzoek of passend medegebruik of verhuur mogelijk is wanneer het gebouw niet gebruikt wordt.
- Richt ruimtes zo in dat ze gemakkelijk voor verschillende doeleinden gebruikt kunnen worden.
- Zorg voor een verzorgde, toegankelijke en uitnodigende uitstraling van gebouw en terrein.

3. Rollen en verantwoordelijkheden

De Strategische Toekomstagenda is een gezamenlijke beweging binnen de kerk. Om deze beweging goed vorm te geven, hebben verschillende rollen en teams een eigen verantwoordelijkheid. Sommige rollen geven richting, andere ondersteunen, verbinden of helpen bij de uitvoering in de praktijk.

Landelijk, in de districten en in de gemeenten draagt iedereen vanuit zijn eigen opdracht bij aan dezelfde beweging. Het bestuur bewaakt de richting en samenhang. Het mobilisatieteam verbindt en ondersteunt de uitvoering. Gemeentecoördinatoren en lokale mobilisatieteams helpen om de Strategische Toekomstagenda in de gemeente concreet te maken. Het campagneteam ondersteunt met communicatie en praktische handreikingen.

Juist door deze samenwerking kan de Strategische Toekomstagenda niet alleen worden gedragen, maar ook beleefbaar worden in de gemeenten.

3.1 Het bestuur

Het bestuur van de Nieuw-Apostolische Kerk in Nederland draagt de rol van eindverantwoordelijke voor de Strategische Toekomstagenda 2030. Vanuit die verantwoordelijkheid bewaakt het bestuur de richting, samenhang en voortgang van deze gezamenlijke beweging.

De Strategische Toekomstagenda is niet van bovenaf ontstaan, maar voortgekomen uit een breder traject van toekomstverkenning en gezamenlijke bezinning binnen de kerk. Inbreng van gemeenten, districten en werkgroepen heeft bijgedragen aan de totstandkoming van de agenda. Het bestuur heeft deze beweging samengebracht, verankerd en richting gegeven.

In de uitvoering werkt het bestuur nauw samen met andere rollen en teams binnen de kerk. Het mobilisatieteam speelt daarbij een belangrijke rol in het verbinden en ondersteunen van de uitvoering, tot in de districten en gemeenten.

Het bestuur blijft betrokken door te luisteren, te stimuleren en waar nodig bij te sturen, zodat de Strategische Toekomstagenda niet alleen richting geeft, maar ook daadwerkelijk beleefbaar wordt in de gemeenten.

3.2 Het landelijk mobilisatieteam en de districtscoördinatoren

Het landelijk mobilisatieteam bestaat uit de districtscoördinatoren. Zij ondersteunen de uitvoering van de Strategische Toekomstagenda in de districten en vormen een verbindende schakel tussen landelijke richting en lokale praktijk.

De Strategische Toekomstagenda krijgt vooral vorm in de gemeenten. Het landelijk mobilisatieteam helpt om deze beweging via de districten lokaal te laten landen. Dit gebeurt door mee te denken, gemeentecoördinatoren en lokale teams te ondersteunen, ervaringen te delen en signalen uit de praktijk terug te koppelen.

De districtscoördinatoren staan in contact met voorgangers, gemeentecoördinatoren en, waar aanwezig, lokale mobilisatieteams. Daarbij is ruimte voor verschillen tussen gemeenten in tempo, mogelijkheden en aanpak.

Het landelijk mobilisatieteam werkt niet sturend, maar ondersteunend en verbindend. Door te luisteren, te stimuleren en praktische handvatten aan te reiken, helpt het gemeenten om stappen te zetten die passen bij hun situatie.

3.3 De gemeentecoördinatoren en de voorgangers

In de gemeenten krijgt de Strategische Toekomstagenda concreet vorm. Gemeentecoördinatoren en, waar aanwezig, lokale mobilisatieteams spelen daarbij een belangrijke rol. Zij helpen om de agenda praktisch te maken en initiatieven binnen de gemeente te ondersteunen.

De rol van gemeentecoördinator wordt vervuld door broeders of zusters die zich hiervoor beschikbaar stellen en betrokken zijn bij de gemeente. Zij doen dit in nauwe afstemming met de voorganger en medeambtsdragers, waarbij de samenwerking per gemeente kan verschillen.

Gemeentecoördinatoren en lokale mobilisatieteams denken mee, verbinden mensen en stimuleren dat stappen worden gezet die passen bij de eigen gemeente. Zij staan dicht bij de praktijk en helpen om ideeën om te zetten in concrete acties.

Een goede samenwerking met de voorganger en medeambtsdragers is hierbij van groot belang. Wanneer de Strategische Toekomstagenda gezamenlijk wordt gedragen, ontstaat ruimte om met vertrouwen en betrokkenheid aan de slag te gaan.

3.4 Het campagneteam

Het campagneteam ondersteunt de communicatie rondom de Strategische Toekomstagenda. Het team helpt om de bedoeling, samenhang en voortgang van de agenda helder en herkenbaar onder de aandacht te brengen binnen de kerk.

Daarbij werkt het campagneteam vanuit één verbindende lijn in taal en beeld. Het ondersteunt gemeenten, districten en andere teams met praktische handvatten, zodat communicatie duidelijk, begrijpelijk en uitnodigend is voor alle generaties.

De slogan “Samen op weg naar morgen” verwoordt de kern van deze beweging. Het benadrukt dat de Strategische Toekomstagenda geen vaststaand plan is, maar een gezamenlijke weg. Een weg waarin geloof, gemeenschap en verantwoordelijkheid samenkomen en waarin iedere gemeente, ieder lid en iedere generatie een eigen bijdrage levert.

Deze gedachte sluit aan bij de bredere visie op de gemeente van de toekomst: een levende geloofsgemeenschap die zich ontwikkelt door samen te luisteren, te leren en stappen te zetten. Zo helpt het campagneteam om niet alleen richting te geven, maar ook verbinding en herkenning te creëren.

3.5 Het inspiratieteam

Het inspiratieteam draagt bij aan de Strategische Toekomstagenda door inspiratie, ontmoeting en bezinning te stimuleren. Dit gebeurt onder andere door het organiseren van inspiratiesessies en inspiratiemiddagen rond de agendapunten.

Tijdens deze bijeenkomsten worden gedachten, ervaringen en voorbeelden gedeeld vanuit eigen kring en, waar passend, ook van buiten de Nieuw-Apostolische Kerk. Zo helpt het inspiratieteam om de agendapunten tot leven te brengen en het gesprek over de toekomst van de gemeente te verdiepen.

Het inspiratieteam heeft geen sturende rol in de uitvoering van de Strategische Toekomstagenda, maar ondersteunt de beweging door ruimte te maken voor inspiratie, herkenning en nieuwe inzichten.

3.6 JongNAK

JongNAK brengt het perspectief van jongeren en jongvolwassenen in binnen de Strategische Toekomstagenda. JongNAK denkt mee over de toekomst van de kerk als stem van de jongeren en helpt om jongere generaties actief te betrekken.

Daarnaast organiseert JongNAK activiteiten speciaal voor jongeren, zoals ontmoetingsmomenten, jeugdweekenden, jeugddagen en andere vormen van samenzijn. Daarmee draagt JongNAK bij aan verbondenheid, geloofsverdieping en betrokkenheid. Als het om de toekomst van de kerk gaat, wordt er niet alleen over de jongeren gesproken, maar wordt deze samen met hen mede vormgegeven.

Daarbij hebben jongeren en jongvolwassenen zelf een belangrijke rol. De kerk verjongt niet vanzelf, dat gebeurt juist door hun betrokkenheid, hun ideeën en hun geloof. Door actief mee te doen, mee te denken en aanwezig te zijn, dragen zij zelf bij aan een levende en toekomstgerichte kerk.

Samen op weg naar morgen

Met de Strategische Toekomstagenda is een gezamenlijke beweging in gang gezet. Een beweging waarin wij als kerk onderweg zijn, samen zoeken, leren en bouwen aan toekomstbestendige gemeenten. Iedere gemeente, iedere broeder en zuster kan daarin een eigen bijdrage leveren.

De agendapunten geven richting en helpen om concreet aan de slag te gaan. Tegelijk gaat het niet alleen om wat wij doen, maar vooral om waarom wij het doen: het zichtbaar maken van het wezen van Jezus Christus in onze gemeenten en in de wereld om ons heen.

Na deze landelijke agenda volgt in Deel B een verdere verdieping. Hierin is de Nederlandse vertaling opgenomen van het Duitstalige document Reflecties over de nieuw-apostolische gemeente van de toekomst, opgesteld door de projectgroep Gemeente van de Toekomst voor de Europese districtsapostelen.

Omdat het een officieel document betreft, is deze vertaling letterlijk overgenomen en niet toegespitst op onze situatie in Nederland. Daardoor kunnen accenten of formuleringen soms anders zijn dan wij gewend zijn. Tegelijk vormt dit document een belangrijke internationale basis van de Strategische Toekomstagenda.

Wij nodigen u uit om ook dit tweede deel te lezen als verdieping en inspiratie, op weg naar morgen.

Deel B

Reflecties over de nieuw-apostolische gemeente van de toekomst

Door de projectgroep Gemeente van de Toekomst voor de
Europese districtsapostelen

Nieuw-Apostolische Kerk
Nederland

1. Wezen en opdracht van de christelijke gemeente in geestelijke zin

De inhoud van dit hoofdstuk is opgesteld door de projectgroep Gemeente van de Toekomst (PG GvdT) en op 16 mei 2024 door de Europese districtsapostelen bindend verklaard. Het document helpt om het begrip gemeente te definiëren, waarop de Catechismus van de NAK (CNK) slechts beperkt ingaat.

De kerk is gesticht door Jezus Christus. Zijn kerk is in wezen onzichtbaar en ongrijpbaar, maar komt in verschillende mate tot uitdrukking in de diverse kerkgemeenschappen; en daarmee ook in iedere christelijke gemeente. Het begrip ekklesia maakt duidelijk dat er een directe verbinding bestaat tussen de universele kerk en de plaatselijke gemeente; het verwijst zowel naar de kerk van Christus als geheel, als naar de concrete gemeente die hiervan zichtbaar deel uitmaakt. Zowel kerk als gemeente vinden hun oorsprong in Jezus Christus.

Het beeld van het lichaam van Christus is het meest treffende beeld voor de kerk én elke christelijke gemeente (1 Kor. 12:12). Het gaat om de gemeenschap van gelovigen die in de naam van de drie-enige God zijn gedoopt en Jezus Christus belijden als hun Heer. De christelijke gemeente is meer

dan de som van haar leden: zij is een levensgemeenschap van mensen die in Christus geloven; een levend organisme dat wordt geleid door Jezus Christus, het hoofd van de kerk (CNK 3.4.13). Het gemeenteleven krijgt vorm door de inzet van alle gelovigen die hun gaven inbrengen (1 Petr. 4:10). Binnen de kerk bereidt Jezus Christus Zijn bruidsgemeente door de apostelen voor op Zijn wederkomst en de bruiloft in de hemel (CNK 6.1).

Elke gemeente moet haar opdracht verstaan vanuit Gods handelen. Jezus Christus zelf gaf de impuls tot het ontstaan van Zijn kerk, zichtbaar in de oprichting van de gemeente op de rots Petrus (Matt. 16:18). Ook nu is het van wezenlijk belang dat iedere gemeente in haar zelfbeeld en handelen Christus zichtbaar maakt.

Binnen het christendom onderscheiden we verschillende niveaus: gelovigen die in een plaats samen komen in een gemeente of huisgemeente (Rom. 16:5), de gemeente van een groter gebied (Hand. 9:31) én de kerk van Christus als gemeenschap van alle christenen, overal en altijd (Ef. 5:25; 1 Kor. 12:28). Vanuit nieuw-apostolisch perspectief omvat deze kerk zowel zichtbare gelovigen als die van gene zijde, levenden én doden. Zij hebben allemaal het heil van Christus nodig, dat wordt toegediend door woord en sacrament.

Een gemeente is veelzijdig, zoals het beeld van het lichaam duidelijk maakt. Het is allereerst een liturgische gemeenschap waarin Gods aanwezigheid wordt ervaren in sacrament, gebed en verkondiging. Voor nieuw-apostolische gemeenten staat de eredienst altijd centraal: een bron van kracht, geleid door ambtsdragers die zijn gewijd door apostelen. Gemeenten die de volheid van de sacramenten en het woord van God ontvangen, dragen een bijzondere verantwoordelijkheid om dit bewust te beleven en zichtbaar uit te dragen.

Daarnaast is de gemeente een plaats waar door de werking van de Heilige Geest geloof mag ontstaan, wordt gevoed, gepraktiseerd en verzorgd. Een levende gemeente kan haar leden helpen de waarde van erediensten en verbondenheid te ontdekken en actieve deelname stimuleren. De

eerste opdracht van elke gemeente is God te eren en Jezus Christus, de mensgeworden Zoon van God, in woord en daad te belijden. Zielzorg is een kerntaak, niet alleen voor ambtsdragers, maar voor ieder gemeentelid: elkaar begeleiden, versterken en dragen in geloof en handelen. De visie en missie die centraal staan in de Catechismus bieden hiervoor richting en houvast. Hieruit zijn taken af te leiden die behoren tot een geloofwaardige nieuw-apostolische gemeente.

De betekenis van een gemeente ligt niet in uiterlijke kenmerken zoals het kerkgebouw, het aantal leden of het aanbod van activiteiten (koor, orkest, gemeentefeesten). De geloofwaardigheid en sterkte van een gemeente wordt niet bepaald door omvang of structuur, maar door de ervaarbare werking van de Geest en een omgang die wordt gekenmerkt door naastenliefde, zonder aanzien des persoons. Gemeenten van elk formaat, wanneer zij worden verzorgd en geleid door een priesterlijk ambt, hebben een volwaardig bestaansrecht.

2. Maatschappelijke trends en hun invloed op persoonlijke religiositeit

De wereld staat niet stil. In Europa vinden maatschappelijke ontwikkelingen plaats die op verschillende manieren effect hebben op christelijke geloofsgemeenschappen. Daaronder vallen onder andere:

- Secularisatie.
- Demografische veranderingen, met name de vergrijzing van de bevolking.
- Verschuiving in de betekenis van huwelijk en gezin.
- Toenemende diversiteit in de samenleving.
- Verandering in culturele en religieuze behoeften.

Onderzoek wijst op een nieuwe vorm van secularisatie, vaak aangeduid als innerlijke secularisatie. Dit houdt in dat leden van geloofsgemeenschappen de leer niet meer volledig aanvaarden of naleven. Het resulteert in een modulair christendom: gemeenteleden nemen deel aan erediensten en het religieuze leven, maar identificeren zich niet met alle aspecten van de geloofsinhoud. Hoewel dit fenomeen niet nieuw is, wordt er tegenwoordig openlijker over gesproken. Het betekent echter niet dat mensen niet langer op zoek zijn naar zingeving of een hoger doel. De behoefte aan betekenis blijft groot, maar er zijn nu veel meer uiteenlopende manieren om die zin te ervaren, waaronder diverse vormen van spiritualiteit.

Tegelijkertijd willen mensen steeds flexibeler zijn en zich niet levenslang binden aan één geloof, kerk of spirituele uitingsvorm. Het verlangen naar persoonlijke vrijheid en zelfbeschikking is sterk. Dat heeft ook invloed op de invulling van geestelijke en organisatorische taken binnen gemeenten, en op het functioneren van vrijwillige organisaties.

In dit kader wint het fenomeen van kerkshoppen aan betekenis. Mensen bezoeken verschillende kerken, vaak op verschillende locaties, en ontdekken zo waar zij zich in hun levensfase het meest thuis voelen. Dit wordt ook wel een fluïde kerk genoemd. Dit heeft vooral betrekking op virtuele geloofservaringen van mensen die zich niet aan vaste kerkelijke structuren willen binden, maar consumeren wat ze op dat moment interessant vinden: soms een tijdelijk bezoek aan een kerkgemeenschap met een interessante predikant, dan weer het volgen van een forum of een digitale gemeente.

Steeds meer worden ideeën en ervaringen via sociale media uitgewisseld. Dit kan leiden tot een toename van eenzaamheid. Eenzaamheid beperkt zich niet tot ouderen; ook jongeren kunnen zich erg alleen voelen, in een complexe en digitaal georiënteerde samenleving. Vrienden en likes op sociale media bieden hiervoor geen vervanging.

Daarnaast speelt de manier waarop mensen hun vrije tijd invullen een belangrijke rol. Mensen zijn kritisch in de besteding van hun vrije tijd en dat merken ook kerkgemeenschappen. Waar het vroeger vanzelfsprekend was om elke eredienst bij te wonen en trouw deel te nemen aan kerkelijke activiteiten, moet de kerk nu concurreren met tal van andere verplichtingen en persoonlijke behoeften. Veel kerken, verenigingen en vrijwilligersorganisaties merken deze trend: je kunt niet altijd rekenen op vaste deelname.

Tegelijkertijd groeit de behoefte aan nieuwe vormen van ontspanning. Mentale gezondheid en een gezonde balans in het leven krijgen steeds meer aandacht. In onze snelle, digitaal georiënteerde samenleving zoeken mensen naar plekken en activiteiten om tot rust te komen. Voor velen vormen kerkgebouwen zo'n toevluchtsoord.

De hier geschetste maatschappelijke trends hebben een duidelijke invloed op de verbondenheid, ontwikkeling en duurzaamheid van geloofsgemeenschappen.

3. Waar we vandaan komen en waar we staan

De Europese kerkgebieden van de Nieuw-Apostolische Kerk hebben in hun ruim 150-jarige geschiedenis verschillende ontwikkelingsfasen doorgemaakt. Na een periode van opbouw en groei, gekenmerkt door stijgende ledenaantallen en de oprichting van vele gemeenten, zien we de laatste decennia een tegengestelde beweging. De in hoofdstuk 2 beschreven maatschappelijke trends zijn ook binnen onze kerk merkbaar. Het gaat daarbij minder om een sterke afname van het totale ledenaantal, maar vooral om een terugloop in de deelname aan erediensten en het gemeenteleven.

Sinds de jaren '90 neemt het aantal gemeenten in Europa regionaal af door sluitingen en samenvoegingen. Vaak gebeurde dit omdat de geestelijke verzorging en het bredere aanbod aan activiteiten niet langer haalbaar leken. Lange tijd leefde bovendien het idee dat een gemeente een minimale omvang moest hebben om alle leeftijdsgroepen iets te kunnen bieden, bijvoorbeeld

muziek, kinder- en jeugdactiviteiten. De hoge kosten voor onderhoud en renovatie van kerkgebouwen hebben dit proces versneld. Financiële en strategische overwegingen speelden en spelen een belangrijke rol. De genomen besluiten verdienen respect: ze zijn steeds met de beste intenties genomen en waren vaak onvermijdelijk gezien het stagnerende of dalende aantal actieve leden.

Een andere factor is de veranderde bereidheid van broeders en zusters om zich langdurig en consequent in te zetten voor de gemeente. Ook het relatief lage kerkbezoek speelt een belangrijke rol, al zegt dit niets over de kwaliteit van de erediensten en activiteiten zelf. Daarbij komt dat offeropbrengsten en giften deels zijn gestagneerd of teruggelopen, terwijl de verwachtingen rondom gebouwen en het kerkelijk aanbod juist zijn toegenomen. Dit heeft geleid tot een kloof tussen wat leden wensen en wat haalbaar is.

Op de lange termijn kan de indruk ontstaan dat wij ons als kerk neerleggen bij de krimp en deze slechts beheren. Herindelingen leiden zelden tot een constructieve stemming van blijdschap en enthousiasme. Natuurlijk zijn er goede voorbeelden van samenvoegingen die waarde hebben toegevoegd en processen die succesvol zijn verlopen. Toch geldt vaak dat één plus één niet vanzelf twee oplevert. In sommige Europese kerkgebieden is de afgelopen jaren daarom meer terughoudendheid zichtbaar geworden ten aanzien van het opheffen of samenvoegen van gemeenten.

Het sterk toegenomen aanbod van eredienstuitzendingen heeft de dalende fysieke aanwezigheid verder versterkt. Deze digitale diensten zijn praktisch en laagdrempelig: zij maken deelname aan het kerkelijke leven toegankelijk voor broeders, zusters en gasten. Tegelijkertijd bieden ze slechts in beperkte mate gelegenheid tot werkelijk gemeenteleven en ontmoeting, waardoor de actieve betrokkenheid binnen de plaatselijke gemeenten verder afneemt. Ook door afzonderlijke diensten naar doelgroep te houden – kinderen, jeugd, senioren – beïnvloedt de omgang binnen de gemeente. De verwachte demografische

ontwikkeling wijst op een gestage daling, al is dit een louter kwantitatieve benadering. Deze vooruitzichten voeden zorgen, wekken pessimisme en kunnen verlamdend werken.

Tegelijkertijd zijn er inhoudelijke en kwalitatieve ontwikkelingen die hoop en perspectief bieden.

Daaronder vallen onder meer:

- De nadere precisering en formulering van ons geloofsbegrip in de Catechismus.
- De focus op het wezenlijke: de verkondiging van het evangelie en de bemiddeling van heil.
- Onze positie en toenemende acceptatie binnen de oecumene.
- De ontwikkeling van het ambtsbegrip, inclusief de wijding van vrouwen.
- De voortschrijdende inzichten in het bijbelbegrip.

4. Over de ontwikkeling van de nieuw-apostolische gemeenten

Het doel van onze gemeenten is om een sfeer van geborgenheid, opbouw en verlangen naar het gezamenlijk vieren van de eredienst te behouden of opnieuw tot leven te brengen. Daarbij is het van belang dat wij als Nieuw-Apostolische Kerk ons eigen profiel bewaren. Onze eredienst, met haar uniforme, eenvoudige en toch heilige liturgie, vormt wereldwijd een herkenningspunt en wordt gerespecteerd en erkend binnen de oecumenische relaties.

De sleutel voor de gemeente van de toekomst ligt in de focus op het wezenlijke: woord, sacrament en zielzorg. Tegelijkertijd moeten we kritisch kijken naar de soms hoge eisen die worden gesteld aan onze gebouwen en aan het kerkelijk aanbod dat verder reikt dan eredienst en zielzorg.

Als nieuw-apostolische christenen maken wij deel uit van een samenleving die voortdurend verandert. Toch mogen onze gemeenten niet enkel een spiegelbeeld van de maatschappij zijn, maar juist op bepaalde punten een tegenhanger

vormen. Onze multiculturele samenleving biedt veel waardevolle elementen, zoals gemeenschapszin en zorg voor welzijn, die onze dankbaarheid verdienen. Maar waar ego, prestatie, macht of geld de boventoon voeren, is het des te belangrijker om een gemeenschap te ervaren waar iedereen welkom is, zonder aanzien des persoons.

Het beeld van het lichaam van Christus (1 Kor. 12:12) benadrukt de gelijkwaardigheid van alle leden ondanks hun verschillen. Veel mensen ervaren druk door onderschatting, onrecht, egoïsme en hardheid, of worstelen met existentiële vragen die angst kunnen oproepen. Onze gemeenten

moeten daarom plaatsen zijn van geborgenheid en naastenliefde – plekken waar je respect, waardering, wederzijdse ondersteuning, barmhartigheid, verzoening, tolerantie en begrip ervaart. Zo wordt de gemeente een plek van rust en bezinning, gedragen door de gezamenlijke verwachting van ons geloofsdoel. Dit schept verbondenheid en veiligheid. Net zoals Betanië ooit een toevluchtsoord was, mogen onze gemeenten plekken zijn waar iedereen zich geborgen voelt en het wezen van Christus ervaarbaar wordt. Voor de onderlinge omgang en samenhang is een zekere orde nodig, die vorm krijgt in onze kerkelijke regelingen.

Onze visie:

'Een kerk waarin mensen zich thuis voelen en vervuld van de Heilige Geest en de liefde voor God, hun leven naar het evangelie van Jezus Christus inrichten en zich zo op Zijn wederkomst en het eeuwige leven voorbereiden.'

Wanneer we nadenken over de toekomst van onze gemeenten, zien we verwachtingen die zowel worden gekleurd door zorgen als door hoop. Zorgen zijn negatieve verwachtingen: ze voeden onzekerheid, roepen angsten op en remmen ontwikkeling af. Hoop daarentegen is een positieve verwachting: zij wekt vertrouwen, geeft moed en stimuleert tot handelen. De vraag is: wat voedt onze hoop? Hoe kunnen wij onze blik richten op wat al aanwezig is en verder kan worden ontwikkeld, in plaats van ons te fixeren op vermeende tekorten? Juist door in denken, houding, communicatie en prediking bewust tegen de beklemmende ervaring van terugloop in te gaan, ontstaat ruimte voor vertrouwen en perspectief.

In veel kerkgebieden wordt al jaren nauwelijks nog de vraag gesteld waar wij als Nieuw-Apostolische Kerk meer zichtbaar willen zijn of zelfs nieuwe gemeenten zouden kunnen stichten. Toch hebben wij een duidelijke zendingsopdracht: het evangelie, volgens onze geloofsbelijdenis,ikbaar maken. Dit vraagt erom dat broeders en zusters nog meer worden toegerust en bemoedigd om over hun geloof te spreken.

Onze missie:

'Alle mensen benaderen om hun het evangelie van Jezus Christus te onderwijzen en met water en de Heilige Geest te dopen. Zielzorg verlenen en een hartelijke onderlinge verbondenheid onderhouden waarin ieder de liefde van God en de vreugde om Hem en anderen te dienen, ervaart.'

5. Kerntaak en impulsen voor het stichten, onderhouden en behouden van gemeenten

De fundamentele gedachten over het wezen en de opdracht van de christelijke gemeente (zie hoofdstuk 1) maken duidelijk waar het in onze gemeenten werkelijk om gaat. Om dit te laten slagen, is het van belang ons te richten op de kerntaak van de gemeente en bewust te zijn van de manier waarop deze wordt vervuld.

Het kernaanbod van iedere nieuw-apostolische gemeente omvat:

- Het gezamenlijk vieren van de erediensten volgens de geldende liturgie.
- Het toedienen van de sacramenten.
- Zielzorg volgens CNK 12.4 en 12.4.3.

Daarnaast dient in bredere zin het volgende te worden aangeboden in de gemeente:

- Samenzang, bij voorkeur onder begeleiding van orgel of andere instrumenten.
- Het toedienen van zegeningen volgens CNK 12.2.
- Rouwdiensten.
- Huisbezoeken met Heilig Avondmaal bij gemeenteleden die langdurig geen erediensten kunnen bezoeken (uitvoering afhankelijk van lokale mogelijkheden).

Aan het goed functioneren van een gemeente draagt het volgende bij:

- Borging van taken die voor de eredienst noodzakelijk zijn .
- Onderhoud van gebouw en buitenvoorzieningen als gezamenlijke verantwoordelijkheid.
- Borging van administratieve processen (gemeentelijke administratie, NAK-portaal/MDV etc., eventueel met regionale ondersteuning).
- Overleg en ondersteuning van ambtsdragers, leerkrachten en vrijwilligers bij de overige taken in de gemeente volgens de Richtlijnen voor Ambtsdragers.

Wanneer bepaalde onderdelen in een afzonderlijke gemeente niet mogelijk of zinvol zijn, kan dit regionaal worden georganiseerd:

- Ontvangst van eredienstuitzendingen (bijv. stamaposteldiensten).
- Kerkelijk onderwijs volgens CNK 12.4.1.1.
- Jeugdverzorging ter versterking van het geloof en ter bevordering van verbondenheid volgens CNK 12.4.2.
- Opleiding en bijscholing van ambtsdragers en leerkrachten.

Optioneel, maar niet verplicht aanbod (in de gemeente of regionaal):

- Uitzending (livestream) van erediensten volgens de respectievelijke concepten van de districtsapostelgebieden.
- Bevordering van de verbondenheid door koffiedrinken na de dienst, vieringen (advent, Kerst), gemeenteactiviteiten, excursies etc.
- Koor- en instrumentale muziek tijdens de eredienst, muziekprojecten.
- Erediensten voor specifieke groepen (kinderen, jeugd, senioren, ambtsdragers) met behoud van inclusie van alle leeftijdsgroepen als uitgangspunt.
- Vieringen, gesprekskringen, rouwgesprekskringen.
- Activiteiten voor kinderen (vakantieprogramma's, kinderweekenden etc.).
- Activiteiten voor jeugd (vrijtijdsprogramma's, weekenden, individuele activiteiten).
- Activiteiten voor senioren (bijeenkomsten, wandelingen etc.).
- Districtsdagen met eredienst en gemeenschapsactiviteiten.
- PR-projecten en onderhoud van contacten met overheden.
- Deelname aan de oecumene.

Onze kerk draait voornamelijk op vrijwilligers en vraagt daarom om een duidelijke focus op de kerntaak. De optionele activiteiten zijn waardevol, maar mogen nooit doorslaggevend zijn voor het voortbestaan van een gemeente.

We moeten ons daarbij bewust blijven dat Jezus Christus via de apostelen het initiatief tot het stichten van gemeenten gaf en nog steeds geeft. Dit vraagt respect voor elke opgerichte gemeente, ongeacht omvang of inrichting. Onder de begeleiding en leiding van het priesterlijk ambt hebben gemeenten in alle formaten een volwaardig bestaansrecht (zie hoofdstuk 1 van deel B).

De uiteenlopende situaties van gemeenten (ontwikkelingsfase en lokale omstandigheden) vragen

om flexibiliteit. Het noodzakelijke basisaanbod dient echter ook op de lange termijn altijd gewaarborgd blijven. Waar mogelijk dienen gemeenten worden aangemoedigd om gesticht, onderhouden en behouden te worden.

De uitdaging én de kans liggen in het koesteren van de waarde van bestaande structuren. Tegelijkertijd dient zorgvuldig worden onderzocht in hoeverre binnen een gemeente ruimte is voor andere benaderingen, passend bij de lokale context en mogelijkheden. Dit alles zal plaatsvinden binnen de geloofsleer en liturgie, met behoud van de identiteit van de Nieuw-Apostolische Kerk. Het komt erop aan onze missie en visie als leidraad te zien, en deze tijdovereenkomstig verder te ontwikkelen, zonder ons te laten leiden door de tijdgeest of vluchtige trends.

Geestelijke impulsen voor het behoud en de ontwikkeling van gemeenten:

Belijdenis en missie

- Wees je bewust van je eigen ervaringen met God en deel dit enthousiasme met anderen.
- Leef vanuit de missie en laat je leiden door de Geest van God; maak concreet zichtbaar wat het belijden van het geloof betekent.
- Bid om Gods leiding bij onbevooroordeelde ontmoetingen met zoekende mensen die openstaan voor Zijn werk.
- Sta open om onderwezen en geleid te worden.
- Ken en waardeer het heilsplan en het werk van God.
- Vind vreugde, vermogen en moed om over het geloof te spreken en dit te belijden.

Prediking van het woord en overbrenging van het heil

- Wees vertrouwd met duidelijke boodschappen en breng deze over.
- Predik vanuit de Geest zodat harten worden geraakt en mensen worden versterkt in hun geloof.
- Spreek in begrijpelijke taal, gericht op de luisteraar, zodat zowel broeders en zusters als gasten zich betrokken voelen en de verbondenheid in Christus ervaren.
- Vier de sacramenten door het daartoe bevoegd ambt.

Zielzorg en het onderhouden van relaties

- Zorg voor nabijheid van zielzorgers, zodat de relatie met God en met elkaar wordt versterkt.
- Bevorder gemeenschapszin, verbondenheid en warmte binnen de gemeente.
- Bouw relaties op, verdiep en onderhoud ze; koester de onderlinge banden én de band met God.
- Zie zielzorg als een wederzijdse toewijding en een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de hele gemeente.

Organisatorische suggesties

- Het sluiten van een gemeente is nooit de eerste oplossing bij vermeende tekorten, maar altijd de uiterste stap.
- Onderzoek altijd alternatieven zoals het aanpassen van het aantal erediensten, het huren van geschikte ruimtes, het delen van gebouwen met andere geloofsgemeenschappen of andere maatregelen die bijdragen aan behoud.
- Stimuleer samenwerking tussen naburige gemeenten op geestelijk, muzikaal en administratief vlak (clustergemeenten).
- Zorg voor tijdige opvolgingsplanning voor ambtsdragers en actieve gemeenteleden door regelmatige gesprekken tussen apostelen en districtsvoorgangers en tussen districtsvoorgangers en gemeentevoorgangers.
- De waarde van een eredienst hangt niet af van het aantal aanwezigen, maar van de waarbare werkzaamheid van de Heilige Geest.
- Voor een eredienst is altijd een bevoegde ambtsdrager nodig. Meedienen is waardevol, maar niet verplicht.

- Als er maar weinig ambtsdragers beschikbaar zijn, kan de apostel het dienstaanbod aanpassen, bijvoorbeeld door maandelijks minder erediensten te houden, gezamenlijke weekdiensten met naburige gemeenten, woorddiensten door diakenen of het volgen van uitzendingen. Het aanpassen van het aanbod verdient altijd de voorkeur boven sluiting. Het overdragen van zielzorgtaken aan diakenen kan de priesters ontlasten.
- Durf ook duidelijke keuzes te maken, bijvoorbeeld door:
 - terughoudend te zijn met specifieke diensten voor afzonderlijke doelgroepen (kinderen, gezinnen, jeugd, senioren, leerkrachten etc.);
 - ambtshandelingen en sacramenten zoveel mogelijk te vieren in de reguliere gemeentelijke eredienst;
 - afspraken voor rouwdiensten steeds in overleg met de dienstleider te plannen en bij voorkeur op de gebruikelijke tijden.
- Zorg voor gezamenlijke erediensten waarin alle leeftijdsgroepen regelmatig samen aanwezig zijn.
- Kies voor dienstlocaties die waardig zijn, maar financieel verantwoord.
- Toren hoge renovatiekosten mogen nooit de directe reden zijn voor sluiting. In zulke gevallen dienen alternatieven te worden onderzocht, zoals goedkopere eigen ruimtes, huur van ruimtes of het delen van kerken met andere geloofsgemeenschappen.

Blijf op de hoogte!

www.nak-nl.org

Facebook Nieuw-Apostolische Kerk Nederland

Instagram @nieuwapostolischekerk

LinkedIn Nieuw-Apostolische Kerk Nederland

YouTube Nieuw-Apostolische Kerk Nederland

Foto's:

Nieuw-Apostolische Kerk in Nederland

Neuapostolische Kirche West-Deutschland

Quinten Hoeksma

Frank Schuldt

Huibert Vreeken

Pascal Dijkstra

Marco van der Werf

Adobe Stock

AI-gegenereerde illustraties: OpenAI / ChatGPT

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uitgegeven door de Nieuw-Apostolische Kerk in Nederland, 2026
Utrechtseweg 73A
3818 EB Amersfoort